

Острог чекає на свого туриста

Величне та древнє й водночас тихе та за- тишне місто Острог запрошує до себе туристів. У п'ятницю, 27 квітня, тут офіційно розпочали туристичний сезон.

Острог по праву вважається серцем Волині – містом князівської слави, видатних вчених, релігійної толерантності, мультикультурності та унікальних мистецьких надбань.

Бурхлива і надзвичайно цікава історія унікального українського міста налічує більше дев'яти століть. Древній Острог вперше згадується у літописах близько 1100 року. За цей довгий проміжок часу місто пережило як роки розквіту та піднесення, так і час забуття. Історія Острога настільки ж яскрава, як і саме місто, насичена цікавими подіями та знаменитими постатями.

Завдяки діяльності славетного роду князів Острозьких, місто впродовж кількох століть справедливо вважалось культурним, економічним і політичним центром. У 1576 році Василь-Костянтин Острозький заснував тут академію, яка стала першим вищим навчальним закладом у Східній Європі. Саме за часів існування академії місто стало науковим осередком, де працювало та навчалось багато відомих людей: Герасим та Мелетій Смотрицькі, Іван Федорович, Кирило Лукаріс, Петро Конашевич-Сагайдачний, брати Наливайки та ін.

Тут побачила світ перша повна друкована Біблія давньою українською мовою, тут Іван Федорович видав половину свого доробку – шість із дванадцяти книг, тут з'явилися перші твори на захист рідної церкви та культури.

Острог завжди був мультикультурним містом, у якому толерантно співіснували православні, католики, протестанти, євреї та мусульмани. Така різноманітність наповнила древнє місто неповторною колоритністю та самобутністю. Славетне минуле залишило по собі велику кількість історичних пам'яток, котрі зробили Острог містом музеїв.

Саме унікальні пам'ятки ваблять сюди туристів, яких з кожним роком стає все більше. Аби сповна відкрити для себе древнє князівське місто одного дня буде замало.

Радимо розпочати свою мандрівку за архітектурного комплексу XIV – XVI ст., що на

ва, аби побачити усю могутність оборонних споруд.

У родовому маєтку князів тепер розміщений краєзнавчий музей. У дев'яти залах музею знаходяться експозиції, що відображають історію міста й краю від давніх часів і до сьогодні. У музеї є цінні археологічні колекції, експонуються зразки живопису та іконопису Острозької іконописної майстерні XVI – XVIII ст., народного художнього промислу, кераміки та зброї.

Завітавши до Острога, у жодному випадку не оминіть Музей книги та друкарства. Він знаходиться у Луцькій брамі XVI ст. – пам'ятці оборонної архітектури міста. Протягом довгих років вона слугувала важливим захисним пунктом у західній частині міських укріплень зі сторони Луцька, одночасно виконуючи функції міських воріт та бойової вежі. У музеї зберігається унікальна колекція рукописів, західноєвропейських і кирилических стародруків XVI – XVII ст. Серед рідкісних експонатів – найдавніша друкована книга «Декреталії» папи Григорія IX (Париж, 1511 р.), глаголичне видання Бreviарія Хорватського (Венеція, 1561 р.) та славнозвісна Острозька Біблія Івана Федоровича (1581 р.).

Неможливо скласти повну картину вражень про місто, не відвідавши Національний університет «Острозька академія». Він відновлений у 1994 році. На базі університету функціонує Музей історії Острозької академії, який складається з шести окремих експозиційних залів: студентсько-викладацький храм преподобного Федора Острозького, експозиція стародруків та рідкісних книг, експозиція історії приміщень сучасної Острозької академії, підземелля монастирського костелу із похованнями та підземна мистецька галерея.

Якщо ви вирішите приїхати до Острога, щоб просто погуляти затишними вуличками, на вас теж чекатимуть приємні сюрпризи. У місті збереглось багато вишуканих будинків кінця XIX – початку XX ст. До речі, в одному з них розміщена нумізматична експозиція.

Окрім того в Острозі поступово відновлюються давно за-

вона була культурно-освітнім осередком єврейської громади. Тут проводилися богослужіння, загальні збори єврейської громади, навчалися діти і відбувалися суди. Донедавна приміщення синагоги перебувало в занедбаному стані. Нині можемо побачити перші кроки у збереженні та відновленні святині єврейської громади Острога. Зараз тут проводяться активні ремонтні роботи меценатом та членом єврейської громади Григорієм Аршиновим.

Григорій Аршинов розповідає (див. фото):

– Держава робила кілька спроб відреставрувати синагогу. Адже це надзвичайно цінна пам'ятка архітектури, де поєднані як релігійна, так і захисна складщина. Однак крім добрих намірів далі справа не пішла. Я сприйняв докір одного американського історика, який посоромив суспільство, що не може зберегти таку значну пам'ятку архітектури, як синагога, поштовхом до дій. Вдалося пройти різні бюрократичні митарства. Спочатку треба було витратити значні кошти на документацію, потім на отримання різних дозволів та ліцензій, що ти маєш право робити реставрацію. Нині уже проведено значний обсяг робіт. Сподіваюсь до осені наступного року ми відкриємо оновлену синагогу.

Ще в одну пам'ятку XVI ст. цього року планують вдихнути друге життя. Мова йде про Татарську вежу, колись дуже важливий оборонний пункт міста. Назву вона отримала від сусідства з Татарським передмістям. Тут був головний вхід до міста зі сторони Корця та Звягеля (сучасного Новоград-Волинського). В рамках перемоги проекту «Культурний барбакан», у конкурсі «Малі міста – великі враження» у вежі буде створено сценічний та виставковий простір, де можна буде організовувати різноманітні акції, мистецькі події, виставки та інше. У вересні планується відкриття та презентація проекту.

Оксана Ситник, заступник міського голови Острога підкреслила важливість втілення у життя проекту «Культурний барбакан» (див. фото).

комплексу XIV – XVII ст. що на
Замковій горі. Своєю величн-
істю вас вразить замок – ре-
зиденція князів Острозьких,
Кругла вежа, Богоявленський
собор і надбрамна дзвіниця.
Обов'язково слустіться на
нижню вулицю Івана Федоро-

во, що відновлюється давно за-
буті й майже зруйновані пам'
'ятки архітектури. Мова іде
про велику синагогу – оригі-
нальну пам'ятку архітектури
епохи ренесансу та бароко на
території Західної України.
Впродовж декількох століть

– Ми багато вчимося у євро-
пейців, як берегти архітектурні
пам'ятки. Острог має три міста
побратими: Берунь, Сандо-
мир, Гнев. Наші спеціалісти
їздили у ці міста і привезли чи-
мало ідей. Тому проект «Культурний барбакан» – це уже аб-
солютно нова форма збере-
ження архітектурної пам'ятки.

Також острожани запрошу-
ють до свого міста на щоріч-
ний фестиваль «Острог-Рене-
санс», що має проходити в
місті з 11 по 13 травня.

Отож, як бачимо, Острог
відкриває для нас своє сер-
це, тепер і ми маємо відкрити
для себе це місто.

Ірина СОБКО

Фото Андрія БАБИЦЯ

